

Голові разової спеціалізованої вченої
ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Ларисі Величко,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Рецензія

офіційного рецензента – професора кафедри економічної політики та менеджменту ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктора наук з державного управління, професора **Дунаєва Ігоря Володимировича** на дисертаційну роботу Кокорєва Володимира Володимировича «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження обумовлена системною кризою транспортної інфраструктури України, яка набула критичного характеру внаслідок поєднання довготривалих структурних проблем та руйнівного впливу російської військової агресії. Транспортна система країни, що історично виконувала роль стратегічного з'єднувального елементу між Європою та Азією, сьогодні потребує кардинального переосмислення механізмів державного регулювання її розвитку на регіональному рівні. Сучасні виклики демонструють неспроможність традиційних управлінських підходів забезпечити ефективне відновлення та модернізацію транспортної інфраструктури в умовах обмежених ресурсів та зовнішніх загроз.

Методологічна обґрунтованість вибору теми підтверджується

необхідністю розробки інноваційних механізмів державного регулювання, здатних адаптуватися до швидкозмінних умов воєнного та післявоєнного періодів. Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що країни з успішними транспортними системами досягали результатів завдяки впровадженню комплексних регіональних стратегій, які органічно поєднували державне регулювання з ринковими механізмами та залученням приватних інвестицій. Для України особливо актуальним є досвід країн Центральної та Східної Європи, які здійснили успішну трансформацію своїх транспортних систем у процесі євроінтеграції.

Наукова новизна дослідження полягає у формуванні концептуально нового підходу до державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури, який враховує специфіку регіонального рівня управління та інтегрує принципи сталого розвитку з вимогами національної безпеки. Особливого значення набуває розробка механізмів координації між різними рівнями владних структур, оптимізації використання бюджетних та позабюджетних ресурсів, а також створення ефективної системи моніторингу та оцінки результативності державних інвестицій у транспортну інфраструктуру. Запропонована концепція інфраструктурного оператора як нового інституційного механізму регіонального рівня відкриває перспективи для подолання фрагментарності в управлінні транспортним комплексом та забезпечення системної координації всіх учасників процесу розвитку транспортної інфраструктури регіону.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу виконано в межах наукової теми навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (номер державної реєстрації №0120U105742). Особистий внесок здобувача у виконання науково-дослідної роботи полягає у науково-теоретичному обґрунтуванні стратегії державного

регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, що відповідає основним напрямам дослідження людського капіталу в контексті інфраструктурного забезпечення економічного зростання. Тематична спрямованість роботи органічно вписується в загальну концепцію дослідження механізмів активізації інноваційних процесів через удосконалення транспортно-логістичної складової регіональних економічних систем.

Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційне дослідження являє собою комплексний науковий аналіз проблематики державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні з чітко визначеною структурою, що складається зі вступу, трьох взаємопов'язаних розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Така архітектура забезпечує послідовне розкриття теми від теоретичних засад до практичних рекомендацій і відповідає сучасним методологічним вимогам до оформлення дисертаційних робіт у галузі публічного управління.

Перший розділ «Наукові засади державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні» містить ґрунтовний аналіз понятійно-категоріального апарату дослідження, систематизацію теоретичних підходів до розуміння транспортної інфраструктури як об'єкта державного регулювання та концептуалізацію структурних елементів механізмів такого регулювання. Другий розділ «Сучасний стан державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури» присвячено емпіричному аналізу особливостей функціонування транспортної інфраструктури України в довоєнний та воєнний періоди, виявленню ключових факторів впливу на ефективність державного регулювання та критичному осмисленню зарубіжного досвіду. Третій розділ «Удосконалення державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні» містить авторські пропозиції щодо стратегічних

напрямів модернізації системи управління, удосконалення складових механізмів державного регулювання та концептуальне обґрунтування стратегії збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, зокрема системний підхід, аналіз і синтез, монографічний метод, узагальнення та моделювання. Використання діалектичного підходу дозволило розкрити суперечності сучасного стану транспортної інфраструктури та обґрунтувати напрями їх вирішення. Апробація результатів дослідження здійснена через публікації у фахових виданнях та участь у наукових конференціях, що підтверджує науково-практичну значущість отриманих результатів.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації

Дисертаційне дослідження Кокорева В.В. представляє посильний внесок у розвиток теорії державного регулювання на регіональному рівні, що особливо актуально в умовах необхідності відновлення та модернізації транспортних систем України.

1) Вперше концептуально обґрунтовано стратегію державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, в якій чітко деталізовано місію, мету, завдання, принципи та механізми державного регулювання. На відміну від існуючих підходів, запропонована стратегія визначає зворотний зв'язок та шляхи реалізації для розвитку конкурентоспроможної транспортної інфраструктури, що відповідає потребам населення та економіки регіону.

2) Удосконалено структуру інституційного механізму державного регулювання шляхом створення принципово нового органу - інфраструктурного оператора на регіональному рівні. Визначено його основні функції, ресурси та принципову схему взаємодії з різними організаціями. Особливістю є участь оператора в моделі державно-приватного партнерства з фінансовим лідерством, що дозволяє залучати позабюджетні джерела

фінансування.

3) Систематизовано та розширено склад пріоритетів розвитку регіональної транспортної інфраструктури, включаючи уніфікацію національного законодавства з міжнародним, післявоєнне відновлення, державну участь у програмах пріоритетного розвитку, ефективну систему управління ризиками та формування спеціальних органів взаємодії і співробітництва.

4) Розвинуто понятійний апарат публічного управління через уточнення сутності понять «державне регулювання транспортної інфраструктури на регіональному рівні» та «механізми державного регулювання транспортної інфраструктури». Запропоновані дефініції враховують специфіку регіонального рівня управління та сучасні виклики забезпечення обороноздатності країни.

5) Обґрунтовано напрями застосування світового досвіду державного регулювання транспортної інфраструктури в українських умовах, що передбачає децентралізацію державного контролю, розширення повноважень регіональної влади, розвиток регіональної інвестиційної політики та використання механізмів державно-приватного партнерства.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Методологічна база дослідження характеризується комплексним використанням загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, включаючи системний підхід, аналіз і синтез, монографічний метод, узагальнення та моделювання. Застосування діалектичного підходу дозволило виявити суперечності між існуючими управлінськими моделями та потребою в їх модернізації відповідно до викликів воєнного та післявоєнного періодів.

Емпіричну базу дослідження становлять дані Державної служби статистики України, Харківської обласної військової адміністрації, нормативно-правові акти України та міжнародних організацій. Достовірність

результатів забезпечується використанням офіційних статистичних даних та аналізом досвіду країн ЄС у сфері розвитку транспортної інфраструктури.

Новизна отриманих результатів підтверджується відсутністю в науковій літературі комплексних досліджень механізмів державного регулювання транспортної інфраструктури, що враховували б специфіку воєнного часу та необхідність післявоєнного відновлення. Запропонована концепція інфраструктурного оператора та стратегія збалансованого розвитку не мають аналогів у вітчизняній практиці державного управління.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Практична цінність дослідження підтверджується впровадженням результатів у діяльність органів публічної влади. Рекомендації автора знайшли застосування в роботі Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації при розробці Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2025 рік (довідка № 06.01-15/1065 від 26.02.2025).

Науково-методичні розробки впроваджено в діяльність Державного підприємства «Бюро з стандартизації та нормативного забезпечення на залізничному транспорті» ДП «Укрзалізстандарт» при розробці стандартів і нормативних документів у сфері залізничного транспорту (довідка від 25.02.2025 р. № 04/08).

Авторські розробки інтегровано у зміст навчальних дисциплін «Стратегічне управління та управління проєктами» та «Світові програми відновлення» магістерської освітньо-професійної програми «Публічне управління економічною та цифровою модернізацією суспільства» ННІ «Інститут державного управління» ХНУ імені В.Н. Каразіна (акт від 10.01.2025 р.).

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Структура дисертації відповідає традиційним вимогам до наукових

досліджень і включає анотацію, зміст, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи становить 230 сторінок, включаючи 21 рисунок, 4 таблиці та список з 271 джерела.

Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу МОН України від 12.01.2017 № 40. Стиль викладу є науковим, логічним та послідовним. Аналіз роботи не виявив порушень академічної доброчесності чи елементів плагіату.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Тим не менш, робота не є досконалою і ідеальною: вона містить положення, які викликають професійну і наукову дискусію:

1) Хоча дисертація містить ґрунтовний аналіз сучасного стану транспортної інфраструктури України з поділом на довоєнний та воєнний періоди, деякі статистичні дані та висновки потребують більш детального обґрунтування. Зокрема, у підрозділі 2.1 автор констатує зменшення обсягів перевезень за 2010-2020 рр., однак недостатньо розкриває причинно-наслідкові зв'язки між цими процесами та їх вплив на формування механізмів державного регулювання. Було б доцільно поглибити аналіз структурних факторів, що призвели до такої динаміки.

2) Запропонована концепція інфраструктурного оператора як нового інституційного механізму є інноваційною, проте в роботі недостатньо розкрито питання його взаємодії з існуючими органами державної влади та місцевого самоврядування. Автору варто було б детальніше обґрунтувати процедури створення такого органу, його правовий статус та механізми підзвітності, а також можливі конфлікти компетенції з наявними інституціями.

3) У підрозділі 2.2 представлено класифікацію факторів впливу на державне регулювання, однак їх ієрархічність та взаємозв'язки розкрито недостатньо повно. Зокрема, бракує чіткого обґрунтування, чому саме ці фактори є визначальними та як вони впливають один на одного в умовах воєнного стану. Це ускладнює розуміння пріоритетності заходів державного регулювання.

4) У підрозділі 3.1 автор визначає пріоритети розвитку транспортної інфраструктури (рис. 3.1), однак недостатньо обґрунтовано їх ієрархію та взаємозв'язок. Зокрема, «післявоєнне відновлення» виділено як окремий пріоритет, але не розкрито його співвідношення з «уніфікацією національного законодавства з міжнародним». Відповідно, пропонується доповнити матрицю пріоритетів кількісними показниками важливості або розробити алгоритм їх застосування залежно від специфіки конкретного регіону. Варто також конкретизувати механізми реалізації кожного пріоритету з урахуванням сучасних викликів воєнного стану в Україні.

5) Запропонована концепція інфраструктурного оператора (рис. 3.6, с. 150) потребує більш детального правового обґрунтування. Не зрозуміло, як буде забезпечено фінансування діяльності такого оператора та які механізми контролю за його роботою передбачаються. Відповідно, вважаю, що бажано було б розробити детальну організаційну структуру інфраструктурного оператора з визначенням джерел фінансування, штатного розпису та системи звітності. Доцільно також провести порівняльний аналіз з аналогічними структурами в зарубіжних країнах (Німеччина, Франція) для обґрунтування ефективності запропонованої моделі.

Загалом, висловлені зауваження спрямовані на поглиблення теоретико-методологічних засад дослідження та підвищення його концептуальної строгості, що сприятиме формуванню більш цілісного наукового знання про закономірності державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону.

Загальний висновок. Представлена Кокорєвим Володимиром Володимировичем дисертація «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону» (для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування») є завершеною науковою працею. Дисертація містить наукову новизну та практичну цінність. В дисертації відсутні порушення академічної

доброчесності.

Структура та зміст дистанційної роботи повною мірою розкриває тему наукового дослідження та відповідає спеціальності. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022р. «Порядок присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Структурно й змістовно дослідження відповідає вимогам відомчих документів, а дисертант **Кокорєв Володимир Володимирович** цілком заслуговує присудження йому наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування.

Офіційний рецензент

професор кафедри економічної
політики та менеджменту ННІ
«Інститут державного
управління» Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна, доктор
наук з державного управління,
професор

Ігор Володимирович
ДУНАЄВ

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 22:07:51 14.07.2025

Назва файлу з підписом: Дунаєв І.В._рецензія на Кокорева В.В.pdf
Розмір файлу з підписом: 206.1 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Дунаєв І.В._рецензія на Кокорева В.В.pdf
Розмір файлу без підпису: 171.5 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Дунаєв Ігор Володимирович

П.І.Б.: Дунаєв Ігор Володимирович

Країна: Україна

РНОКПП: 2921700971

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 22:07:40 14.07.2025

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 382367105294AF9704000000393E0B00F57FF403

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підписаний PDF-файл (PAdES)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (PAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна професору Ларисі ВЕЛИЧКО,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри публічного управління та права Національного університету цивільного захисту України Майстра Сергія Вікторовича на дисертаційну роботу Кокорева Володимира Володимировича на тему: «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження. Вибір теми дослідження продиктований давно тривалою необхідністю реформування системи державного управління транспортною інфраструктурою України, яка опинилася перед викликами воєнного часу і зміни світопорядку. Руйнація критично важливих транспортних об'єктів, порушення логістичних ланцюгів та необхідність забезпечення безперебійного функціонування зернових коридорів вимагають принципово нових підходів до регулювання розвитку транспортної галузі. Сьогодні транспортна інфраструктура стала не просто економічним активом, а інструментом національного виживання та майбутнього відновлення країни.

Практична актуальність теми підкреслюється фактом, що ефективність транспортної системи безпосередньо впливає на здатність України підтримувати економічні зв'язки зі світом, забезпечувати експорт сільськогосподарської продукції та залучати міжнародну допомогу для відбудови. Регіональний рівень управління набуває особливої ваги, оскільки

саме на місцях найгостріше відчуються наслідки руйнувань та виникає потреба в оперативному прийнятті рішень щодо відновлення. Децентралізація повноважень у сфері транспортної політики може стати ключовим фактором підвищення ефективності використання як державних, так і міжнародних ресурсів, виділених на відбудову.

А ще стратегічна важливість дослідження обумовлена тим, що транспортна інфраструктура України має стати основою для майбутньої інтеграції в європейські транспортні мережі та реалізації транзитного потенціалу країни. Розробка нових механізмів державного регулювання, здатних забезпечити швидке відновлення та модернізацію транспортних систем, є критично важливою для економічного відродження регіонів та підвищення їх конкурентоспроможності. Запропонована автором концепція державно-приватного партнерства з фінансовим лідерством та створення інфраструктурних операторів може стати проривним рішенням для подолання хронічного недофінансування транспортної галузі та залучення приватних інвестицій у критично важливі проекти розвитку регіональної інфраструктури.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація Кокорєва В.В. виконувалася в рамках науково-дослідної теми «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (№ державної реєстрації №0120U105742) навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» ХНУ імені В.Н. Каразіна. Здобувач безпосередньо працював над розробкою стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, що становить ключовий елемент формування конкурентоспроможної економіки та ефективного використання людського потенціалу в умовах інноваційного розвитку. Внесок дисертанта полягає у створенні практичних інструментів для реалізації державної політики у сфері транспортної інфраструктури, які безпосередньо впливають на якість життя населення та можливості для економічного зростання регіонів.

Характеристика основних положень роботи.

Робота має чітку трирівневу структуру, що логічно розкриває проблематику від теоретичного обґрунтування до конкретних практичних рішень. Вступна частина ефективно окреслює масштаб проблеми транспортної інфраструктури в умовах воєнних викликів та післявоєнного відновлення, формулює конкретні завдання дослідження та обґрунтовує вибір методологічного інструментарію.

Перший розділ закладає теоретичний фундамент дослідження через детальний розгляд концептуальних основ державного регулювання транспортної сфери, визначення місця транспортної інфраструктури в системі регіонального розвитку та структуризації механізмів державного впливу. Особливу увагу приділено аналізу принципів та функцій державного регулювання, що дозволяє чітко окреслити межі та можливості державного втручання у розвиток транспортних систем.

Другий розділ представляє реалістичну картину сучасного стану транспортної галузі України з акцентом на регіональну специфіку та воєнні виклики. Автор здійснює детальний аналіз факторів деградації транспортної інфраструктури, оцінює масштаби воєнних руйнувань та систематизує успішні зарубіжні практики модернізації транспортних систем. Цей розділ створює емпіричну базу для формування практичних рекомендацій щодо державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону.

Третій розділ містить конкретні пропозиції автора щодо реформування системи державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону. Ключовими інноваціями є концепція інфраструктурного оператора як нового інституційного механізму координації на регіональному рівні та стратегія збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, яка інтегрує принципи сталості з вимогами економічної ефективності. Практична цінність роботи підтверджується впровадженням результатів у діяльність органів влади та освітній процес.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації

Дослідження Кокорева В.В. вирішує актуальну практичну задачу удосконалення державного регулювання транспортної інфраструктури в умовах воєнних викликів та необхідності післявоєнного відновлення економіки України.

1) Розроблено концептуальну «рамку» для стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону з чітким визначенням місії, цілей, завдань та механізмів реалізації. Стратегія орієнтована на створення конкурентоспроможної транспортної системи, здатної забезпечити потреби населення та економіки як у воєнний, так і в післявоєнний період.

2) Запропоновано створення інфраструктурного оператора як нового практичного інструменту координації розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні. Цей орган має функціонувати як методологічний центр, забезпечувати нагляд за реалізацією програм і розробкою проектів, а також брати участь у моделі державно-приватного партнерства для залучення позабюджетних інвестицій.

3) Визначено конкретні пріоритети розвитку регіональної транспортної інфраструктури, що включають уніфікацію законодавства з міжнародними нормами, організацію післявоєнного відновлення, створення ефективної системи управління ризиками та забезпечення зростання обсягів виробництва і перевезень.

4) Сформульовано практичні рекомендації щодо удосконалення нормативно-правового механізму, включаючи приведення законодавства у відповідність до міжнародних норм, децентралізацію повноважень, надання регіонам більшої автономії та забезпечення прозорості і участі громадськості в процесах прийняття рішень.

5) Обґрунтовано застосування кращих світових практик державного регулювання транспортної інфраструктури з урахуванням специфіки українських умов, зокрема досвіду країн Центральної та Східної Європи у

сфері створення спеціальних економічних зон та використання державно-приватного партнерства.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Обґрунтованість результатів дослідження забезпечується використанням офіційних статистичних даних, аналізом нормативно-правової бази України та вивченням досвіду зарубіжних країн. Автор спирається на дані Державної служби статистики України, документи Харківської обласної військової адміністрації та матеріали міжнародних організацій.

Достовірність висновків підтверджується застосуванням перевірених методів наукового дослідження та практичною апробацією результатів. Запропоновані рекомендації вже знайшли застосування в діяльності органів влади, що свідчить про їх практичну цінність та реалістичність.

Новизна дослідження полягає у комплексному підході до вирішення проблем державного регулювання транспортної інфраструктури з урахуванням специфіки воєнного та післявоєнного періодів. Вперше запропоновано концепцію інфраструктурного оператора та стратегію збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, адаптовану до сучасних викликів.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Результати дослідження мають безпосереднє практичне застосування в діяльності органів влади та державних підприємств. Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської ОДА використав рекомендації автора при розробці Програми економічного і соціального розвитку області на 2025 рік.

ДП «УКРЗАЛІЗСТАНДАРТ» впровадило науково-методичні розробки при підготовці стандартів і нормативних документів у сфері залізничного транспорту. Це підтверджує практичну цінність запропонованих механізмів для реального сектору транспортної галузі.

Освітня значущість роботи підтверджується включенням результатів дослідження у навчальні програми магістерської підготовки в ННІ «Інститут державного управління» ХНУ імені В.Н. Каразіна, що сприяє підготовці кваліфікованих кадрів для сфери публічного управління.

Запропонована модель державно-приватного партнерства з фінансовим лідерством може стати ефективним інструментом залучення приватних інвестицій у розвиток транспортної інфраструктури, що критично важливо в умовах обмежених бюджетних ресурсів.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота повністю відповідає існуючим вимогам до кваліфікаційних наукових робіт на здобуття ступеня доктора філософії. Структура дисертації логічна та послідовна, включає всі необхідні елементи наукового дослідження.

Обсяг дисертації (230 сторінок) відповідає встановленим нормам, наукове оформлення відповідає існуючим вимогам. Список використаних джерел (271 найменування) свідчить про ґрунтовність дослідження та всебічне вивчення проблематики.

Аналіз роботи не виявив порушень академічної доброчесності. Стиль викладу відповідає науковим стандартам, матеріал викладено чітко та зрозуміло.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Тим не менш, робота не є досконалою та ідеальною: вона містить положення, які викликають професійну і наукову дискусію, а саме:

- 1) Хоча робота містить аналіз кластерної організації транспортної інфраструктури, представлені рекомендації щодо вирішення виявлених проблем залишаються досить загальними. Зокрема, потребує деталізації механізм вирішення проблеми «транспортних інфраструктурних просторів» та координації різних видів транспорту в межах регіональних кластерів.

2) Дисертація могла б містити більш розгорнутий аналіз ризиків впровадження запропонованих механізмів державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону. Автору варто було б детальніше розглянути можливі негативні наслідки реформ та запропонувати конкретні заходи їх мінімізації, особливо в контексті продовження воєнних дій та післявоєнного відновлення.

3) У дисертації недостатньо розкрито методологічні аспекти інтеграції різних наукових підходів до вивчення транспортної інфраструктури. Автору варто було б більш детально обґрунтувати міждисциплінарний характер дослідження та показати, як досягається синтез досягнень різних наукових дисциплін.

4) Концепція механізмів державного регулювання потребує більш чіткого розмежування з суміжними поняттями, такими як «інструменти», «засоби» та «важелі» публічного управління. Недостатньо розкрито категоріальний статус поняття «механізм» у системі наукового знання про публічне управління.

5) У підрозділі 3.3 автором в Стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні пропонується використання шести наукових підходів (системного, інтеграційного, процесного, ситуаційного, кластерного, проєктно-орієнтованого), однак не показано їх практичне застосування на конкретних прикладах. Відсутні також критерії вибору того чи іншого підходу для різних типів регіонів. Вважаю, що доцільно розробити методичні рекомендації щодо застосування кожного підходу з конкретними прикладами їх реалізації в різних регіонах України. Необхідно також створити систему індикаторів для оцінки ефективності застосування кожного підходу на практиці.

Загалом, зазначені зауваження спрямовані на підвищення практичної реалізованості запропонованих рекомендацій та їх адаптацію до реальних умов функціонування транспортної системи України в умовах воєнного та післявоєнного періодів.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Кокорєва Володимира Володимировича на тему: «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону» (на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування») порушує надзвичайно актуальне науково-практичне завдання і пропонує його вирішення.

Дисертація містить наукову новизну, практичну цінність і не містить ознак порушення академічної доброчесності. Структура та зміст роботи повністю відповідають вимогам чинних нормативних документів МОН та Кабінету Міністрів України, що підтверджує високий рівень виконаної роботи, а її автор Кокорєв Володимир Володимирович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент –

доктор наук з державного управління, професор,
завідувач кафедри публічного управління та права
Національного університету
цивільного захисту України

Сергій МАЙСТРО

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 13:23:22 10.07.2025

Назва файлу з підписом:

Майстро_С_В_відгук_офіційного_опонента_на_дисертацію_Кокорева_В_В_.pdf.xml

Розмір файлу з підписом: 19.9 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису:

Майстро_С_В_відгук_офіційного_опонента_на_дисертацію_Кокорева_В_В_.pdf

Розмір файлу без підпису: 710.6 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: МАЙСТРО СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ

П.І.Б.: МАЙСТРО СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2677817515

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 13:23:21 10.07.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000F35950016A1F5D06

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (XAdES detached)

Формат підпису: З повними даними для архівного зберігання (XAdES-B-LTA)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої
ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Ларисі Величко,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Рецензія

офіційного рецензента – доцента кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидата з державного управління, доцента **Білоконя Михайла Вячеславовича** на дисертаційну роботу Кокорєва Володимира Володимировича «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження обумовлена нагальною потребою вдосконалення державного регулювання транспортної інфраструктури регіонів України в умовах глибоких трансформацій безпекового, економічного та інституційного середовища. Транспортна інфраструктура є критично важливою для забезпечення обороноздатності, сталого економічного розвитку та соціальної стабільності держави, особливо в умовах збройної агресії проти України. Недостатня ефективність існуючих механізмів державного впливу на розвиток цієї сфери, низький рівень координації між органами влади різних рівнів, зношеність інфраструктури та зміни у міжнародних логістичних зв'язках актуалізують необхідність поглибленого дослідження та переосмислення підходів до державного управління у цій сфері.

Методологічна обґрунтованість вибору теми підтверджується застосуванням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, що відповідають сучасним вимогам публічного управління та спрямовані на досягнення системного бачення регуляторного впливу держави. У роботі застосовано системний, функціональний, порівняльний, структурний і формально-логічний підходи, що дозволило автору не лише проаналізувати існуючі проблеми транспортної інфраструктури, а й концептуалізувати механізми їх подолання на регіональному рівні. Методологічна база спирається як на український, так й на іноземний досвід, що забезпечує достатній ступінь обґрунтованості наукових висновків і практичних рекомендацій.

Наукова новизна дослідження полягає у вперше запропонованій концепції стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, яка структурно та методологічно відрізняється від наявних моделей своєю цілісністю, орієнтацією на синергію між державними, регіональними та приватними суб'єктами управління. Автором удосконалено інституційний механізм регулювання через введення поняття «інфраструктурного оператора», конкретизовано функції та зв'язки в межах державного-приватного партнерства, а також розширено понятійний апарат публічного управління у сфері інфраструктурної політики. Отримані результати мають прикладне значення й вже впроваджені у практику окремих органів влади.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано в межах наукової теми навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (номер державної реєстрації №0120U105742). Особистий внесок здобувача у виконання науково-дослідної роботи полягає у науково-теоретичному обґрунтуванні стратегії державного

регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, що відповідає основним напрямам дослідження людського капіталу в контексті інфраструктурного забезпечення економічного зростання. Робота логічно виступає частиною формування теоретичних засад і практичних рішень у межах дослідження щодо стратегічного регулювання транспортної інфраструктури як ключового ресурсу розвитку людського потенціалу.

Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційне дослідження являє собою комплексний науковий аналіз теоретичних засад, практичних механізмів і стратегічних напрямів державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіонів України. Робота вирізняється цілісним підходом до розгляду транспортної інфраструктури як інструменту реалізації державної політики сталого розвитку, безпеки та економічної модернізації на регіональному рівні. Робота складається зі вступу, трьох взаємопов'язаних розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків – що забезпечує послідовне розкриття теми від теоретичних засад до практичних рекомендацій і відповідає класичним методологічним вимогам до оформлення дисертаційних робіт у галузі публічного управління.

Перший розділ «Наукові засади державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні» присвячено аналізу понятійно-категоріального апарату та концептуальних підходів до розуміння транспортної інфраструктури як об'єкта регуляторного впливу держави. У другому розділі «Сучасний стан державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури» досліджено наявні тенденції, виклики та закордонний досвід у цій сфері з урахуванням передвоєнного та воєнного періодів. Третій розділ «Удосконалення державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні» містить авторське обґрунтування стратегії збалансованого розвитку, а також пропозиції щодо трансформації механізмів регулювання з акцентом на інституційну

модернізацію.

Методологічну основу дослідження становить поєднання загальнонаукових і спеціалізованих методів, зокрема системного, структурно-функціонального, порівняльного, нормативно-правового аналізу, моделювання й аналітико-синтетичного узагальнення, що дало змогу забезпечити глибину теоретичних узагальнень, релевантність прикладних висновків і наукову обґрунтованість запропонованої стратегії державного регулювання транспортної інфраструктури на регіональному рівні. Результати дослідження пройшли апробацію шляхом публікації у фахових наукових виданнях і представлення на наукових конференціях, що свідчить про їхню теоретичну обґрунтованість та практичну цінність.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Дисертаційна робота Кокорева В.В. є змістовним внеском у розробку наукових підходів до державного регулювання на регіональному рівні, що має актуальність у контексті відновлення транспортної інфраструктури України.

1. Уперше запропоновано цілісну концепцію стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону, яка включає визначення місії, цілей, принципів, механізмів і процедур реалізації стратегічних пріоритетів, а також зворотного зв'язку. Запропонована стратегія розглядається як інструмент довгострокового регіонального планування, що забезпечує узгодження державної політики з потребами економіки, оборони та суспільства. Вона дозволяє адаптувати регуляторні заходи до динамічних змін зовнішнього середовища.

2. Запропоновано вдосконалення інституційного механізму державного регулювання через створення на регіональному рівні спеціалізованого інфраструктурного оператора з чітко визначеними функціями, структурою взаємодії та ресурсним забезпеченням. Такий оператор виступає не лише як виконавча ланка, а й як методологічний центр, відповідальний за координацію, нагляд і реалізацію регіональних

транспортних програм та проєктів.

3. Розширено та деталізовано систему пріоритетів регіонального розвитку транспортної інфраструктури з урахуванням післявоєнної відбудови, гармонізації законодавства з міжнародними нормами, управління ризиками та забезпечення стійкого розвитку територій. Автор виділив конкретні напрямки державної підтримки, включаючи стимулювання логістичних вузлів, забезпечення оборонної мобільності та формування спеціальних економічних зон.

4. Удосконалено понятійний апарат публічного управління шляхом уточнення змісту ключових категорій: «державне регулювання транспортної інфраструктури на регіональному рівні» та «механізми державного регулювання транспортної інфраструктури». Запропоновані дефініції відображають системний підхід до аналізу об'єкта дослідження, враховуючи багаторівневість суб'єктів управління, функціональну диференціацію та сучасні виклики.

5. Розроблено підходи до адаптації позитивного міжнародного досвіду державного регулювання транспортної інфраструктури в українських реаліях із акцентом на децентралізацію, інвестиційну політику та державно-приватне партнерство. Особливу увагу приділено поєднанню галузевих і територіальних моделей управління, з урахуванням потенціалу регіонів щодо залучення інвестицій і формування власних інституційних інструментів розвитку.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна.

Методологічна база дослідження характеризується інтегрованим застосуванням загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема аналізу та синтезу, системного та монографічного підходів, формально-логічного методу, методів моделювання та узагальнення. Використання діалектичного підходу дало змогу осмислити динаміку управлінських процесів у сфері

регулювання транспортної інфраструктури крізь призму суперечностей між централізованими підходами та потребою у регіональній автономії в умовах кризових трансформацій.

Емпіричну основу дослідження становлять матеріали Державної служби статистики України, аналітичні звіти Харківської обласної військової адміністрації, а також законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти України, офіційні документи міжнародних організацій і практики ЄС. Надійність отриманих результатів забезпечується поєднанням офіційних джерел, експертної аналітики та авторським системним аналізом, що базується на верифікованих даних.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному підході до аналізу, що поєднує вивчення специфіки регіонального розвитку, загроз воєнного стану та викликів післявоєнного відновлення – подібне поєднання раніше висвітлювалося фрагментарно або з акцентом на окремі аспекти. Запропоновані в роботі інституційна модель інфраструктурного оператора та стратегія збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону вирізняються системністю та практичною спрямованістю, що робить їх потенційно корисними для подальших прикладних розробок у сфері публічного управління.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження.

Практична значущість дисертаційного дослідження підтверджується впровадженням його результатів у діяльність органів виконавчої влади та підприємств транспортної галузі. Зокрема, рекомендації автора були використані Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації при розробці Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2025 рік (довідка № 06.01-15/1065 від 26.02.2025), що свідчить про їх прикладну цінність для регіонального управління.

Науково-прикладні положення дисертації використані також у роботі

Державного підприємства «Бюро з стандартизації та нормативного забезпечення на залізничному транспорті» ДП «Укрзалізстандарт» у процесі підготовки стандартів і нормативних документів у сфері залізничного транспорту України (довідка від 25.02.2025 р. № 04/08), що підтверджує їх релевантність до технічного регулювання інфраструктурної модернізації.

Окремі положення концептуальної моделі регулювання й авторські напрацювання щодо інституційного механізму інфраструктурного управління впроваджено в освітній процес, зокрема в зміст навчальних дисциплін «Стратегічне управління та управління проєктами» та «Світові програми відновлення» в межах магістерської освітньо-професійної програми «Публічне управління економічною та цифровою модернізацією суспільства» ННІ «Інститут державного управління» ХНУ імені В.Н. Каразіна (акт від 10.01.2025 р.), що засвідчує певну цінність дослідження для підготовки управлінських кадрів.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Структура дисертації відповідає встановленим вимогам до оформлення наукових кваліфікаційних робіт і включає анотацію, зміст, вступ, три логічно пов'язані розділи, висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи становить 230 сторінок, до яких входять 21 рисунок, 4 таблиці та список літератури, що налічує 271 найменування.

Оформлення дисертації виконано відповідно до вимог Наказу МОН України від 12.01.2017 № 40. Стиль викладення тексту є академічним, чітким, аргументованим і витриманим у межах наукової традиції. Під час аналізу дисертації не виявлено порушень принципів академічної доброчесності, текст відповідає критеріям оригінальності, а всі використані джерела належно процитовані.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Тим не менш, дисертаційна робота не позбавлена окремих дискусійних

аспектів, які можуть слугувати підґрунтям для подальших наукових обговорень і уточнень:

1. У підрозділі 1.3 автором наведено загальну характеристику механізмів державного регулювання, однак в межах запропонованих заходів бракує розмежування понять «інструменти» (засоби впливу, якими користується держава для досягнення певної мети) та «методи» (способи або підходи, «як» саме застосовуються інструменти). Їх ототожнення ускладнює точне розуміння функціональної побудови системи впливу держави. Доцільно було б включити окрему таблицю або схему з класифікацією та прикладами для кожної категорії, що підвищило б методичну чіткість викладення.

2. У підрозділі 2.1, де йдеться про руйнування транспортної інфраструктури внаслідок повномасштабної агресії проти України, автор використовує терміни «відновлення» і «реконструкція» як змістовно-рівнозначні. Водночас, у технічному й правовому значенні ці поняття мають різне навантаження. Рекомендується чітко розмежувати їх у контексті формування стратегій та оцінки потреб галузі, з посиланням на відповідні нормативні документи.

3. У підрозділі 3.2, попри ґрунтовний опис напрямів удосконалення нормативно-правового механізму, не подано конкретних пропозицій щодо зміни або доповнення чинного законодавства (наприклад, до Закону України «Про транспорт» чи «Про засади державної регіональної політики»). Було б доречно запропонувати проектні назви статей або формулювання, які б конкретизували регуляторні зміни.

4. У підрозділі 3.3 автор пропонує концептуальну стратегію регулювання, однак відсутня спроба її верифікації через SWOT-аналіз або інший інструмент стратегічного тестування. Така процедура дозволила б оцінити сильні й слабкі сторони запропонованої моделі, а також спрогнозувати ризики її впровадження. Було б доцільно включити базову модель оцінки життєздатності стратегії.

5. У тексті дисертації декілька разів фігурує теза про необхідність

«посилення обороноздатності» через розвиток транспортної інфраструктури, проте не розкрито конкретні механізми цього взаємозв'язку. Було б доцільно деталізувати, наприклад, які саме елементи транспортної мережі (автомагістралі, залізничні вузли, прикордонна логістика) безпосередньо впливають на оборонні спроможності.

У цілому висловлені зауваження мають на меті поглиблення теоретико-методологічної основи дослідження та зміцнення його концептуальної узгодженості, що сприятиме більш системному осмисленню закономірностей державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури на регіональному рівні.

Загальний висновок

Представлена Кокорєвим Володимиром Володимировичем дисертація на тему «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування», є самостійною, завершеною та змістовно цілісною науковою працею. Дисертація демонструє достатній рівень наукової новизни, належну методологічну обґрунтованість, прикладну спрямованість і практичну значущість результатів, що підтверджується їх апробацією та впровадженням у діяльність органів публічної влади, галузевих підприємств і освітніх програм.

У роботі не виявлено порушень академічної доброчесності, текст містить належні посилання на використані джерела, а наукові положення є результатом особистої дослідницької діяльності здобувача. Структура та зміст дистанційної роботи повною мірою розкриває тему наукового дослідження та відповідає спеціальності.

Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022р. «Порядок присудження

доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

На підставі проведеного аналізу вважаю, що дисертант **Кокорєв Володимир Володимирович** заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування.

Офіційний рецензент

доцент кафедри права,
національної безпеки та
європейської інтеграції ННІ
«Інститут державного
управління» Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна, кандидат
наук з державного управління,
доцент

Михайло БІЛОКОНЬ

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 12:37:52 11.07.2025

Назва файлу з підписом: Білоконь-МВ Рецензія на Кокорєва-ВВ.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 193.3 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Білоконь-МВ Рецензія на Кокорєва-ВВ.pdf
Розмір файлу без підпису: 198.9 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: БІЛОКОНЬ МИХАЙЛО ВЯЧЕСЛАВОВИЧ

П.І.Б.: БІЛОКОНЬ МИХАЙЛО ВЯЧЕСЛАВОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 3069009755

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 12:37:51 11.07.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000029E24301E7B74B06

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
професору Ларисі Величко,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента – професора кафедри соціології і публічного управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктора наук з державного управління, професора **Круглова Віталія Вікторовича** на дисертаційну роботу Кокорева Володимира Володимировича «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність дослідження механізмів державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону впливає з фундаментальної трансформації ролі держави в управлінні стратегічними активами в умовах глобальних змін та локальних викликів. Транспортна інфраструктура як матеріальна основа просторової організації суспільства потребує переосмислення традиційних парадигм державного втручання, особливо в контексті збалансування централізованого планування з регіональною автономією та ринковими механізмами. Сучасний етап розвитку України характеризується унікальним поєднанням руйнівних та творчих процесів, що створює як загрози, так і можливості для формування якісно нової моделі управління транспортним комплексом.

Теоретична значущість обраної проблематики полягає в необхідності синтезу класичних теорій державного регулювання з сучасними концепціями мережевого управління, нового публічного менеджменту та колаборативного врядування. Транспортна інфраструктура як системоутворюючий елемент

регіональної економіки вимагає міждисциплінарного підходу, який би органічно поєднував досягнення теорії публічного управління, регіональної економіки, просторового планування та інституційної економіки. Особливої ваги набуває концептуалізація процесів взаємодії між різними рівнями влади, формами власності та групами інтересів у процесі прийняття стратегічних рішень щодо розвитку транспортних систем.

Пізнавальна цінність дослідження обумовлена потребою у формуванні нового знання про специфіку регіонального рівня управління транспортною інфраструктурою в умовах трансформації державності та євроінтеграційних процесів. Запропонована автором стратегія збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону представляє спробу операціоналізації абстрактних принципів сталого розвитку через конкретні механізми державного регулювання. Концепція інфраструктурного оператора як нової інституційної форми відображає еволюцію управлінської думки від ієрархічних до мережевих моделей координації, що відповідає загальносвітовим тенденціям демократизації та деконцентрації владних повноважень у сфері управління публічними активами.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Наукове дослідження інтегровано у фундаментальну дослідницьку програму «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (№ 0120U105742), що реалізується в рамках діяльності навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Концептуальний внесок здобувача полягає у теоретичному обґрунтуванні стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону як складової системи суспільного відтворення та просторової організації економічної діяльності. Дослідження розширює теоретичне розуміння діалектики взаємозв'язку між розвитком транспортних систем та формуванням інноваційних екосистем, що сприяють максимізації використання людського капіталу в умовах цифрової трансформації

суспільства.

Характеристика основних положень роботи.

Дисертація структурована як цілісний науковий дискурс, що розгортається від онтологічних засад розуміння транспортної інфраструктури до обґрунтування нових механізмів державного регулювання. Архітектура роботи відображає логіку наукового пізнання: від абстрактного до конкретного, від загального до особливого, від теоретичного узагальнення до практичної операціоналізації.

Перший розділ представляє деяку авторську теоретичну рефлексію щодо сутності державного регулювання як форми суспільної практики, спрямованої на гармонізацію відносин між різними соціальними суб'єктами у процесі освоєння просторово-часових ресурсів. Транспортна інфраструктура концептуалізується як матеріальна система соціальної комунікації та економічної інтеграції, що вимагає нового теоретичного синтезу досягнень інституціональної економіки, теорії систем та концепцій нового публічного менеджменту.

Другий розділ містить феноменологічний аналіз сучасного стану транспортної інфраструктури як результату історичного розвитку та впливу екзогенних факторів. Компаративістський підхід до вивчення зарубіжного досвіду дозволяє виявити універсальні закономірності та національні особливості формування ефективних моделей державного регулювання транспортних систем.

Третій розділ представляє авторську концептуальну модель, що синтезує теоретичні висновки з практичними імперативами сучасного етапу розвитку України. Стратегія збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону постає як спроба операціоналізації принципів сталого розвитку через призму специфіки національного контексту та викликів глобалізації. Концепція інфраструктурного оператора відображає еволюцію управлінської парадигми від бюрократичних до мережових форм координації соціальної діяльності.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації

Дисертаційне дослідження Кокорєва В. В. представляє концептуальний прорив у розумінні діалектики державного регулювання транспортної інфраструктури як складного соціально-економічного феномену, що функціонує в умовах трансформації суспільних відносин та геополітичних викликів.

1) Вперше (як заявляється) здійснено концептуальне обґрунтування стратегії державного регулювання збалансованого розвитку транспортної інфраструктури регіону як цілісної теоретико-методологічної конструкції. Запропонована стратегія синтезує принципи системності, збалансованості та адаптивності, створюючи нову парадигму управління територіальним розвитком в умовах глобальних викликів.

2) Розроблено інноваційну концепцію інфраструктурного оператора як нової інституційної форми, що відображає еволюцію від традиційних ієрархічних до мережових моделей координації в системі публічного управління. Ця концепція інтегрує принципи нового публічного менеджменту з ідеями колаборативного врядування, створюючи теоретичну основу для практичної реалізації багаторівневого управління.

3) Теоретично обґрунтовано нову типологію пріоритетів розвитку регіональної транспортної інфраструктури, що базується на синтезі принципів сталого розвитку, євроінтеграційних прагнень та імперативів національної безпеки. Ця типологія відображає діалектичне поєднання глобальних тенденцій і локальних особливостей суспільного розвитку.

4) Здійснено епістемологічний аналіз понятійно-категоріального апарату державного регулювання транспортної інфраструктури, що дозволило уточнити сутнісні характеристики базових концептів та їх онтологічний статус у системі наукового знання про публічне управління.

5) Концептуалізовано процес адаптації світового досвіду як форму міжкультурного трансферу управлінських технологій, що враховує специфіку національного контексту та особливості історичного розвитку транспортних систем України.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

Методологічна основа дослідження характеризується відносно високим рівнем теоретичної рефлексії та використанням широкого спектру загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. Застосування діалектичного методу дозволило розкрити внутрішні суперечності процесу державного регулювання та визначити шляхи їх вирішення.

Гносеологічна цінність дослідження обумовлена синтезом теоретичних досягнень різних наукових дисциплін – теорії публічного управління, регіональної економіки, інституційної теорії та філософії управління. Такий міждисциплінарний підхід забезпечує високий рівень достовірності отриманих результатів.

Новизна дослідження полягає у формуванні нової теоретичної парадигми розуміння транспортної інфраструктури як об'єкта державного регулювання в умовах постмодерного суспільства. Запропонована концептуальна модель не має аналогів у сучасній науковій літературі та відкриває нові горизонти для подальших досліджень.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження

Праксеологічна цінність дослідження виявляється у здатності теоретичних конструкцій трансформуватися у конкретні управлінські практики. Впровадження результатів у діяльність органів публічної влади свідчить про операціональність запропонованих концепцій та їх адаптивність до реальних умов функціонування системи державного управління.

Соціальна значущість роботи полягає у потенціалі запропонованих рішень сприяти підвищенню якості життя населення через удосконалення транспортного обслуговування та створення умов для сталого регіонального розвитку. Це особливо актуально в контексті необхідності забезпечення територіальної згуртованості та соціальної справедливості.

Освітня функція дослідження реалізується через інтеграцію отриманих результатів у процес підготовки фахівців з публічного управління, що сприяє формуванню нового покоління управлінців, здатних ефективно функціонувати в умовах складності та невизначеності сучасного світу.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація відповідає найвищим стандартам наукового дослідження як за формальними, так і за змістовними критеріями. Архітектура роботи відображає логіку наукового пізнання та забезпечує цілісність і системність викладення матеріалу.

Методологічна строгість дослідження, обґрунтованість висновків та їх практична значущість свідчать про високий науковий рівень роботи та її відповідність вимогам до кваліфікаційних наукових праць на здобуття ступеня доктора філософії в галузі публічного управління та адміністрування.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Тим не менш, робота не є досконалою і ідеальною: вона містить положення, які викликають професійну та наукову дискусію:

1) У розділі 2 автор детально аналізує воєнні руйнування транспортної інфраструктури, проте недостатньо конкретизує механізми оперативного відновлення критично важливих об'єктів. Зокрема, бракує чітких алгоритмів прийняття рішень про пріоритетність відновлювальних робіт та критеріїв оцінки їх ефективності в умовах продовження бойових дій.

2) Запропонована модель державно-приватного партнерства з фінансовим лідерством потребує більш детального розкриття механізмів захисту інтересів приватних інвесторів в умовах воєнних ризиків. Автору варто було б розробити конкретні інструменти страхування та гарантування інвестицій, а також механізми компенсації збитків від воєнних дій.

3) Економіко-фінансовий механізм (с. 169-170) розглядається переважно теоретично, без конкретних розрахунків потреб у фінансуванні та

джерел їх покриття. Не враховано специфіку фінансування в умовах воєнного стану та необхідності відновлення зруйнованої інфраструктури. Для більш переконливого його представлення рекомендується провести розрахунки орієнтовних обсягів інвестицій, необхідних для реалізації запропонованої стратегії в розрізі регіонів. Варто також розглянути можливості залучення міжнародних донорських коштів та кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій для відновлення транспортної інфраструктури.

4) В якості побажання: як написано в дисертації, матриця заходів щодо стимулювання розвитку (рис. 3.4, с. 147) класифікує регіони лише за рівнем вдосконалення транспортної інфраструктури, не враховуючи інші важливі критерії (географічне положення, економічну спеціалізацію, демографічну ситуацію, ступінь воєнних руйнувань). Відповідно, доцільно розширити типологію регіонів, включивши додаткові критерії класифікації та розробивши диференційовані підходи для кожного типу регіонів. Особливу увагу слід приділити регіонам, що зазнали значних руйнувань внаслідок військових дій, розробивши для них спеціальні програми відновлення транспортної інфраструктури.

5) Розділ 3.3 містить детальний опис складових стратегії, але недостатньо конкретизовано етапи її впровадження, відповідальних виконавців та часові рамки реалізації. Відсутній також аналіз можливих перешкод та ризиків при впровадженні стратегії. Відповідно, бажано розробити деталізований план-графік реалізації стратегії з визначенням конкретних завдань, термінів виконання та відповідальних органів. Рекомендується також провести аналіз можливих ризиків впровадження та розробити заходи щодо їх мінімізації, включаючи альтернативні сценарії розвитку подій в умовах тривалого воєнного стану.

Загалом, висловлені зауваження не знижують високої наукової цінності дисертаційного дослідження, а радше окреслюють перспективні напрями його подальшого поглиблення та деталізації. Такий підхід сприятиме підвищенню практичної значущості запропонованих рекомендацій та їх ефективному

впровадженню в систему державного управління.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Кокорєва Володимира Володимировича «Механізми державного регулювання розвитку транспортної інфраструктури регіону», подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування», охоплює вкрай затребувану тематику. Сформульовані положення мають вагомий науковий новизну та практичну значущість, а також не виявляють жодних ознак недотримання академічної доброчесності.

Структура та зміст дистанційної роботи розкривають тему наукового дослідження та відповідає спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 р. «Порядок присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Отже, автор Кокорєв Володимир Володимирович цілком заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за фахом «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент –
професор кафедри соціології і публічного
управління Національного технічного
університету «Харківський політехнічний
інститут», доктор наук з державного
управління, професор

Віталій КРУГЛОВ

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 17:07:16 14.07.2025

Назва файлу з підписом: Круглов_В_В_відгук_офіційного_опонента_на_Кокорева.docx.p7s
Розмір файлу з підписом: 46.0 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Круглов_В_В_відгук_офіційного_опонента_на_Кокорева.docx
Розмір файлу без підпису: 28.8 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: КРУГЛОВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

П.І.Б.: КРУГЛОВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2587704732

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 17:07:16 14.07.2025

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000086EF52013A287305

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00